

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи бакалавра
з напрямку підготовки 6.030504 Економіка підприємства

Дніпропетровськ
2013

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Фінансово-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи бакалавра
з напрямку підготовки 6.030504 Економіка підприємства

Дніпропетровськ
НГУ
2013

Методичні рекомендації до виконання дипломної роботи бакалавра з напрямку підготовки 6.030504 Економіка підприємства / В.М. Шаповал, А.М. Мельников, Т.В. Герасименко, О.М. Ащеулова. / – Д. : Національний гірничий університет, 2013. – 26 с.

Автори:

В.М. Шаповал, проф., докт. економ. наук, (керівник розробки, розд. 1– 8);

А.М. Мельников, доц., канд. техн. наук, (розд. 1– 7, 10);

Т.В. Герасименко, доц., канд. геол. наук, (розд.4– 6, 9);

О.М. Ащеулова, ст. викл., (розд. 2– 4, 9).

Затверджено до видання методичною радою Державного ВНЗ «НГУ» (протокол № 2 від 02.07.2013), методичною комісією з напрямку підготовки 0305 Економіка та підприємництво (протокол № 3 від 18.06.2013) за поданням кафедри економіки підприємства (протокол № 11 від 15.06.2013).

Рекомендації визначають загальні положення відповідно до галузевого стандарту ГСВОУ ЗД 6.030504-11. Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра та включають перелік типових завдань професійної діяльності фахівця в галузі економіки підприємства, вимоги до формування тем та складових дипломних робіт, рецензування і підготовку до захисту, державну атестацію, критерій оцінювання якості підготовки, опис документів про освіту та кваліфікацію, посилання на електронні економічні інформаційні ресурси підготовки кваліфікаційної роботи.

Відповідальна за випуск завідувач кафедри економіки підприємства, д-р. екон. наук, проф. В.М. Шаповал.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Тематика дипломних робіт.....	5
3. Складові дипломної роботи.....	6
4. Вимоги до структурних елементів пояснювальної записки.....	7
5 Організація діагностики якості підготовки (державна атестація).....	11
6. Критерії оцінювання якості підготовки.....	13
7. Методичне забезпечення державної атестації.....	15
8. Документи про освіту та кваліфікацію.....	15
9. Інформаційні ресурси до виконання дипломної роботи.....	16
10. Нормативні посилання.....	17
Додаток А.....	19
Додаток Б.....	22
Додаток В.....	23

1. Загальні положення

Дипломна робота – кваліфікаційна робота, що є самостійною розробкою студента, яка носить оглядово-дослідницький характер і присвячена вирішенню типових завдань виробничих функцій фахівця в галузі економіки підприємства на основі реалізації його професійно-практичних компетенцій.

Вирішення типового завдання спрямовується на визначення актуальності, об'єкта, предмета, мети, завдань та конкретизацію методів дослідження.

Актуальність вирішення завдання – це необхідність подолання протиріччя, яке виникло в сучасних економічних та інших умовах діяльності підприємства, шляхом отримання результатів, що можуть бути передбачені.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує протиріччя і перебуває у межах компетенції бакалавра відповідно до його освітньо-кваліфікаційної характеристики.

Предмет дипломної роботи являє собою складову частину об'єкта досліджень, відображає його властивості та галузь застосування.

Тема дипломної роботи – це формулювання об'єкта й предмета досліджень, для яких вирішується поставлене завдання.

Метою дипломної роботи є запланований кінцевий результат, що дозволяє створити продукт чи систему управління з більш високими показниками якості; у сфері економічних досліджень – це уточнені закономірності, висновки, рекомендації тощо. Мета формується у вигляді висловленої ідеї роботи, що являє собою прогноз, гіпотезу або здогад про істотні взаємозв'язки між основними параметрами предмета роботи. Формування мети складається із двох частин:

– у першій частині визначаються економічні закономірності, тенденції, явища, гіпотези, що виникають між параметрами та елементами досліджень.

– у другій частині визначається ефект, який може бути наслідком використання економічних закономірностей, тенденцій, явищ.

Поставлена мета роботи може бути досягнута шляхом розв'язання завдань, які спрямовані на виявлення зазначених у меті економічних закономірностей. Завдання роботи визначається її предметом і метою.

Практичний результат дипломної роботи полягає у формуванні знань, що пов'язані з розкриттям умов вирішення завдання, методів, економічних механізмів, економіко-математичних моделей і систем управління операційними процесами на підприємстві; шляхів мобілізації резервів підвищення економічної ефективності. Практичні результати повинні відповідати вимогам достовірності та практичної цінності.

Достовірність практичного результату – це доказ того, що за певних умов стосовно названого класу об'єктів цей результат виконується будь-коли. Для доказу використовують аналітичні, експериментальні та практичні методи.

Практична цінність являє собою можливість використання наукових результатів дипломної роботи для вирішення певних економічних завдань.

Кваліфікаційна робота може бути комплексною (кафедральна, міжкафедральна, міжвузівська) і виконуватись декількома студентами.

Кваліфікаційна робота вважається реальною за виконанням однієї з умов:

- тема роботи запропонована підприємством, виконується в його інтересах, а результати роботи прийняті до реалізації;
- за темою роботи існують публікації автора, патент, рішення про публікацію, подана заявка на винахід;
- до роботи додані документи про впровадження результатів.

2. Тематика дипломних робіт

Перелік тем кваліфікаційних робіт визначає випускова кафедра економіки підприємства до початку навчального року **Додаток А**.

Тематика кваліфікаційних робіт бакалаврів безпосередньо пов'язана з вирішенням наступних типових завдань професійної діяльності, що визначені в освітньо-кваліфікаційній характеристиці (табл. 1).

Таблиця 1

Перелік типових завдань професійної діагностики фахівця в галузі економіки підприємства, що виносяться для виконання кваліфікаційних робіт бакалавра

Шифр типових завдань діяльності за ОКХ	Типові завдання професійної діяльності
П 1	Планування потреби підприємства у ресурсах
П 2	Розробка поточних та оперативних планів діяльності підприємства
П 3	Планування розвитку підприємства та його конкурентоспроможність
П 4	Аналіз стану та динаміки попиту на продукцію
П 5	Впровадження нововведень на підприємстві
01	Організація виробничої діяльності підрозділів підприємства
02	Організація допоміжних та обслуговуючих підрозділів підприємства
03	Організаційно-виробниче забезпечення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства
04	Організація праці та соціально-трудова відносин
05	Організація реструктуризації підприємства
М 1	Впровадження ефективних систем мотивації та оплати праці робітників підприємства
М 2	Впровадження ефективних методів стимулювання якості продукції підприємства
Р 1	Регулювання фінансових потоків підприємства
Р 2	Інвестування підприємства

Продовження таблиці 1

К 1	Контроль забезпеченості підприємства ресурсами та додержанням технології
К 2	Аудит діяльності підприємства
К 3	Ефективність контролю охорони праці та техніки безпеки
К 4	Контролювання дотримання екологічних норм та нормативів природоохоронного законодавства
К 5	Контроль розрахунків із постачальниками ресурсів та споживачів продукції
К 6	Виконання виробничої програми підприємства

Тема кваліфікаційної роботи має конкретизувати типові завдання виробничої діяльності, містити мету, об'єкт та предмет розроблення, галузь застосування. Редакція теми кваліфікаційної роботи бакалавра повинна бути конкретною і містити процедуру діяльності та продукт, що має бути отриманим в результаті виконання роботи.

Студент має право запропонувати на розгляд випускової кафедри власну тему.

Теми кваліфікаційних робіт затверджуються наказом Ректора Державного ВНЗ «НГУ».

Завдання на дипломну роботу бакалавра має бути орієнтовано на вирішення типових професійних завдань, що потребують не тільки вибір, але й перетворення відомих методів рішень для нових (нестандартних) умов.

За складністю завдання на кваліфікаційну роботу має бути адекватним освітньо-кваліфікаційному рівню бакалавра. Для завдань на дипломну роботу бакалавра використовуються творчі виробничі завдання, вирішення яких можливе за термін дипломування, орієнтовані на знаково-розумові, предметно-розумові та знаково-практичні уміння, що мають виконуватися з опорою на носії інформації.

3. Складові дипломної роботи

Дипломна робота включає демонстраційний матеріал для доповіді на засіданні державної екзаменаційної комісії та пояснювальну записку.

Демонстраційний матеріал дипломної роботи може бути графічним (на папері, фоліях тощо), електронним (відеоматеріали, мультимедіа, презентації тощо), натурним (моделі, макети, зразки виробів тощо).

Зміст демонстраційного матеріалу повинен віддзеркалювати оригінальні результати, які отримані при виконанні дипломної роботи.

Структура пояснювальної записки дипломної роботи умовно поділяється на вступну, основну частини і додатки.

Вступна частина:

- титульний аркуш;
- завдання на кваліфікаційну роботу;
- реферат;
- зміст;
- вступ.

Основна частина:

- розділи кваліфікаційної роботи;
- висновок;
- перелік посилань.

Додатки:

- Додаток А. Баланс підприємства (форма 1).
-
-
- Додаток . Відзиви керівників розділів.
- Додаток . Відзив керівника кваліфікаційної роботи.
- Додаток . Рецензія.

4. Вимоги до структурних елементів пояснювальної записки

Титульний аркуш виконується згідно Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 р. № 384 Форма № Н-9.02
Додаток Б .

Завдання на дипломну роботу виконується згідно Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 р. № 384 Форма № Н-9.01 **Додаток В.**

Реферат розташовують з нової сторінки. Реферат має бути стислим, інформативним з суттєвими відомостями про кваліфікаційну роботу та повинен містити:

– відомості про обсяг пояснювальної записки, кількість її частин, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків, кількість джерел згідно з переліком посилань (відомості наводять, включаючи дані додатків);

- текст реферату;
- перелік ключових слів.

Послідовність викладення реферату:

- об'єкт та предмет розроблення;
- мета кваліфікаційної роботи;
- методи дослідження та програмні продукти обробки статистичних звітних даних;

- практичні результати;
- основні техніко-економічні показники;
- галузь застосування;
- економічна ефективність;
- значення роботи та висновки;

– прогностичні припущення про розвиток предмету розроблення.

Структурні частини реферату, в яких відсутні відомості, випускають.

Обсяг реферату – до 500 слів. Реферат повинен уміщуватися на одній сторінці формату А4.

Ключові слова, що є визначальними для розкриття суті кваліфікаційної роботи, наводять після тексту реферату великими літерами в називному відмінку в рядок через коми, перелік їх повинен містити від 5 до 7 слів (словосполучень).

Зміст розташовують з нової сторінки. До змісту включають: вступ; послідовно перелічені назви всіх розділів, підрозділів, пунктів і підпунктів (якщо вони мають заголовки); висновки; перелік посилань; назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу. У змісті можуть бути перелічені номери і назви ілюстрацій та таблиць з зазначенням сторінок, на яких вони розміщені.

Зміст складають, якщо пояснювальна записка містить не менш ніж два розділи, або один розділ і додаток.

Вступ розташовують з нової сторінки. У вступі викладають:

- зв'язок типового завдання, що вирішується, з узагальненим об'єктом діяльності бакалавра;
- сучасний стан проблеми (аналіз аналогів, ступінь розв'язання задач, економічні протиріччя, прогалини знань в даній галузі);
- мету кваліфікаційної роботи та галузь застосування;
- обґрунтування актуальності теми;
- конкретизацію постановки задач кваліфікаційної роботи.

Розділи пояснювальної записки. Текст пояснювальної записки викладають, поділяючи матеріал на чотири розділи згідно з завданням.

Кожний розділ може поділятися на пункти або на підрозділи та пункти.

Пункти, якщо це необхідно, поділяють на підпункти. Кожен пункт і підпункт повинен містити закінчену інформацію.

Суть розділів пояснювальної записки – викладання відомостей про предмет розроблення або дослідження, що необхідні і достатні для розкриття сутності теми даної кваліфікаційної роботи та її результатів.

Особлива увага приділяється практичним результатам, що одержані при виконанні кваліфікаційної роботи.

Теоретичний матеріал має викладатись за структурою: постановка задачі, метод вирішення, рішення, оцінка (аналіз) рішення.

В тексті пояснювальної записки треба використовувати одиниці СІ.

Розділи пояснювальної записки повинні бути об'єднані загальною метою, органічно пов'язані між собою й відповідними посиланнями.

Основна частина дипломної роботи охоплює наступні розділи:

Розділ 1 (теоретичний) пояснювальної записки розкриває здатності студента реалізувати загальноекономічні компетенції при вирішенні професійних задач і повинен містити наступний матеріал:

- критичний аналіз публікацій з вирішення типового завдання вибраної теми дипломної роботи та узагальнення напрямів його вирішення;
- визначення економічних протиріч і ситуацій, нерозв'язання яких не дає змоги покращити техніко-економічні показники підприємства та його підрозділів;
- визначення шляхів подолання економічних протиріч та ситуацій (ідея роботи), формулювання мети, що реалізує ідею роботи, та завдань, за допомогою яких можна досягти мету роботи;

Розділ теоретичних досліджень повинен відповідати такому плану:

1. Критичний аналіз публікацій з вирішення типового завдання вибраної теми роботи.

2. Визначення напрямів вирішення типового завдання на основі відомих алгоритмів за класифікаційними ознаками.

3. Висновки щодо невирішених питань розв'язання типового завдання, де формулюється ідея подолання економічного протиріччя. Постановка і обґрунтування завдань дипломної роботи.

До практичних результатів розділу 1 можуть бути віднесені:

– доказ необхідності, можливості та економічного значення розв'язання проблемного завдання, що поставлене у дипломній роботі;

– висновки про сутність, функції економічних явищ, встановлення їх протиріч, причин, наслідків;

– побудова системи досліджень та інше.

Типове завдання в дипломній роботі визначається економічним протиріччям розвитку об'єкту досліджень. Тому тема дипломної роботи вважається обґрунтованою та актуальною, якщо визначено предмет дослідження та мету, яка пов'язана з подоланням економічного протиріччя в діяльності підприємства.

Розділ 2 (аналітичний) направлений на реалізацію природничо-наукових та професійних компетенцій, на основі використання умінь щодо аналізу, розрахунку, використання програмних продуктів встановлення закономірностей розвитку економічних явищ і процесів при зміні стану функціонування середовища підприємства. В цьому розділі подається:

– організаційно-економічна характеристика базового підприємства;

– аналіз і оцінка конкретних сфер діяльності та середовища підприємства на основі використання економіко-статистичних методів дослідження, відповідного програмного забезпечення та факторологічної інформації (таблиці, графіки, діаграми, схеми);

– економіко-математичне моделювання впливу факторів середовища підприємства на техніко-економічні показники його діяльності.

Розділ аналітичних досліджень повинен виконуватися за таким планом:

1. Організаційно-економічна характеристика базового підприємства.

2. Економічний аналіз та оцінка техніко-економічних показників діяльності базового підприємства.

3. Економіко-математичне моделювання впливу факторів середовища підприємства і економічних явищ на техніко-економічні показники.

До практичних результатів розділу 2 можуть бути віднесені:

– динаміка змін техніко-економічних показників діяльності підприємства та форма їх залежності в часі;

– економіко-математична модель впливу факторів середовища підприємства і економічних явищ на техніко-економічні показники його діяльності;

– висновки про встановлення шляхів мобілізації ресурсів підприємства для підвищення економічної ефективності його діяльності та інше.

Елементи практичного результату та його значення відображають принципові підходи до вирішення типового завдання, що є основою заходів, шляхів і методичних документів для впровадження цих досягнень в економічну практику.

Розділ 3 (рекомендаційний) направлений на реалізацію практично-професійних компетенцій які пов'язані із формування суджень щодо матеріалізації рекомендацій в економічну практику. В цьому розділі містяться:

– сутність рекомендацій, які після детального розроблення в вигляді положень, інструкцій, методик та інших документів можуть бути рекомендовані до практичного використання;

– методика визначення показників економічної ефективності рекомендацій;

– конкретні розрахунки планів, прогнозів, норм і нормативів, ефекту та інші пропозиції на підставі запропонованих методик.

Рекомендаційний розділ виконується за таким планом:

1. Суть рекомендацій щодо їх матеріалізації.

2. Обґрунтування економічної ефективності запропонованих рекомендацій з урахуванням ризику.

3. Розробка плану, прогнозу, норм і нормативів на основі матеріалізації запропонованих рекомендацій.

Практичні результати розділу 3 можуть заключатися в:

– розробленні пропозицій, методик, інструкцій та їх окремих частин;

– визначення економічної ефективності рекомендацій;

– реалізація результатів дипломної роботи у вигляді планів, прогнозів, форм економічних документів та інше.

Результати рекомендаційного розділу слугують основою для впровадження пропозицій і методичних рекомендацій в економічну практику підприємства.

Розділ 4 (охорона праці) реалізує практично-професійні компетенції, які пов'язані із формуванням суджень щодо аналізу умов праці та розробки заходів з охорони праці на базовому підприємстві. Розділ містить:

– суть умов праці та їх аналіз;

– суть виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій на підприємстві;

– матеріальна шкода від виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій та витрати на заходи з охорони праці.

Розділ з «охорони праці» виконується за таким планом:

1. Аналіз умов праці, шкідливих та небезпечних виробничих факторів на робочих місцях підприємства.

2. Аналіз виробничого травматизму, професійних захворювань та аварій на підприємстві за останній рік.

3. Аналіз матеріальної шкоди від виробничого травматизму, професійних захворювань та витрат на заходи з охорони праці.

Практичні результати розділу 4 заключаються в:

– розробці заходів з виробничої санітарії для підприємства;

– розробці заходів з техніки безпеки та пожежної безпеки;
– обґрунтування ефективності впровадження заходів з охорони праці та інше.

У випадках, коли запропоновані в дипломній роботі заходи з охорони праці мають значну економічну ефективність, виконується їх економічне обґрунтування і рекомендується до включення до переліку заходів направлених на покращення техніко-економічних показників роботи базового підприємства.

Пояснювальна записка не повинна містити дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, які не впливають на суть кваліфікаційної роботи та висвітлення результатів отриманих виконавцем особисто.

Висновки розміщують безпосередньо після викладання розділів кваліфікаційної роботи, починаючи з нової сторінки.

У висновках наводять оцінку одержаних результатів відносно аналогів, висвітлюють досягнуту ступінь новизни, практичне, наукове значення результатів, прогностні припущення про подальший розвиток предмету дослідження.

Текст висновків може поділятися на пункти.

Перелік посилань. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині, наводять з нової сторінки. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті пояснювальної записки. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (номерні посилання).

За необхідності джерела, на які є посилання тільки в додатку, наводять в окремому переліку посилань в кінці додатку.

Додатки. У додатках подають матеріал, який є необхідним для повноти пояснювальної записки і не може бути розміщений в основній частині через великий обсяг або способу відтворення.

Типи додатків:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- проміжні математичні докази, формули, розрахунки;
- протоколи випробувань;
- методики;
- опис комп'ютерних програм, розроблених при виконанні кваліфікаційної роботи;
- додатковий перелік джерел, які можуть викликати інтерес;
- опис нової апаратури і приладів, що використовувались;
- відзиви та рецензії.

Останніми додатками кваліфікаційної роботи мають бути відзив керівника, відзиви керівників розділів та зовнішня рецензія.

5. Організація діагностики якості підготовки (державна атестація)

Державна екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення державної атестації – державних екзаменів (у формі виконання ККЗ) і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, вечірньої, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

Голова ДЕК призначається Міністерством освіти і науки України за пропозицією Ректора Державного ВНЗ «НГУ» з представників галузей-замовників. До складу комісії входять викладачі випускових та профільних кафедр, провідні фахівці виробництва, наукових установ. Персональний склад ДЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Робота ДЕК проводиться у терміни, передбачені навчальними планами. Графік роботи комісії затверджується ректором Державного ВНЗ «НГУ».

Студенти, які успішно виконали навчальний план, допускаються до виконання кваліфікаційної роботи.

Студенти, які не виконали навчальний план, допускаються до повторного його виконання протягом трьох років.

Для розгляду і захисту кваліфікаційної роботи в ДЕК подаються документи:

- відомість складання державних екзаменів, екзаменів і заліків з теоретичних дисциплін, курсових робіт, практик;
- залікова книжка;
- кваліфікаційна робота;
- відзив керівника про кваліфікаційну роботу;
- рецензія фахівця відповідної кваліфікації.

В ДЕК можуть бути подані також інші матеріали, що характеризують практичну цінність кваліфікаційної роботи – друковані статті за темою роботи, документи, які підтверджують практичне застосування результатів, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

Захист кваліфікаційних робіт проводиться на відкритому засіданні ДЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови. Засідання ДЕК проводяться як в Державному ВНЗ «НГУ», так і на підприємствах, в установах та організаціях, для яких тематика робіт становить практичний інтерес.

Регламент засідань ДЕК встановлює її голова.

Рішення ДЕК про оцінку кваліфікаційної роботи, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, що зазначається в державному документі про освіту, який буде виданий студенту, приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ДЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ДЕК протоколюються. До протоколів вносяться:

- оцінка керівника кваліфікаційної роботи;
- оцінка захисту кваліфікаційної роботи;
- запитання до випускника з боку членів та голови ДЕК;
- окремі думки членів ДЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва державного документа про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості (реальність, комплексність тощо).

Протоколи підписують голова та члени ДЕК, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається в установленому порядку.

Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно» та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ДЕК.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи визначається незадовільним, ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену випусковою кафедрою.

Студент, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускається до повторного захисту не менше ніж через рік протягом трьох років або може за індивідуальною програмою здобути освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

Після закінчення роботи ДЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується актуальність тематики, якість виконання кваліфікаційних робіт, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ДЕК обговорюються на засіданні ради факультету, методичної комісії з наряду підготовки.

Результати державної атестації обговорюються на вченій раді Державного вищого навчального закладу «Національний гірничий університет».

6. Критерії оцінювання якості підготовки

Вимоги, виконання яких забезпечує максимальну оцінку кваліфікаційній роботі (табл. 3).

Таблиця 3

Критерії оцінки якості дипломної роботи бакалавра

Критерій	Предмет оцінювання	Максимальна кількість балів
	Дипломовання	30-55
Актуальність та новизна теми роботи	Новизна постановки завдання	2
	Наявність замовлень від підприємства	2
	Вміння чітко поставити завдання та обґрунтувати її значущість для обраного базового підприємства	3
	Постановка конкретного завдання	2
	Відповідність теми виробничим завданням напрями підготовки за спеціальністю. Відповідність змісту роботи її темі	3

Продовження таблиці 3

	Разом за критерієм	12
Якість виконання роботи та підбору методів аналізу й економіко-математичного обґрунтування	Якість оформлення дипломної роботи	3
	Якість економіко-математичного та логічного обґрунтування	4
	Глибина розкриття теми, логіка викладеного матеріалу	3
	Обґрунтованість застосованих в роботі методів аналізу об'єкта дослідження та її відповідальність сучасному рівню	3
	Разом за критерієм	13
Інформаційно-методичне та програмне забезпечення	Використання адекватних темі дослідження джерел необхідної інформації та її обробка	2
	Використання інформації про діяльність підприємств конкурентів, статистичних матеріалів іноземних країн	2
	Застосування сучасних методів дослідження та обґрунтування позиції щодо їх обрання	3
	Вдосконалення існуючих методик та методів економічних досліджень і, можливо, розробка нових	5
	Самостійна розробка програм для обробки економічної інформації	3
	Разом за критерієм	15
Практичне значення, апробація результатів досліджень	Розрахунки економічного ефекту від впровадження рекомендацій	2
	Рівень реальності та аргументованості розробок і пропозицій. Можливість їх використання	3
	Зв'язок з науковими дослідженнями кафедри, ВНЗ.	2
	Апробація і впровадження результатів дослідження (наявність довідки про впровадження)	3
	Наявність публікацій за результатами дослідження	3
	Участь у наукових конференціях	2
	Разом за критерієм	15
	Захист дипломного проекту	30-40
	Доповідь про виконання дипломного проекту	до 15
	Відповіді на питання членів ДЕК	20-25
	Загальна кількість балів	60-95
	Голова ДЕК має право додати 5 балів за оригінальність вирішення завдання та при рекомендації студента до вступу в магістратуру.	100

Таблиця 4

Критерії оцінки якості захисту дипломної роботи бакалавра

Критерій	Предмет оцінювання	Максимальна кількість балів
Рівень підготовки	Загальний рівень підготовки автора роботи з економіки підприємства	10
	Уміння стисло, логічно й чітко викладати сутність і результати роботи за критеріями	10
	Разом за критерієм	20
Навички захисту	Володіння культурою захисту	8
	Здатність аргументовано захищати позиції, думки, погляди	12
	Разом за критерієм	20
	Усього	40

Таблиця 5

Критеріями визначення оцінки приймається

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-73	E	
35-59	FX	Не задовільно
1-34	F	

Оцінка якості державної атестації здійснюється на основі виставлення середнього балу, оцінки за національною шкалою та в системі ECTS та присвоєння випускнику професійної кваліфікації за напрямом підготовки.

7. Методичне забезпечення державної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до державної атестації.

Методичні матеріали розробляються випусковими кафедрами, розглядаються і затверджуються з методичними комісіями за напрямами підготовки.

8. Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», які успішно пройшли державну атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за напрямом підготовки 6.030504 економіка підприємства та кваліфікації бакалавра – фахівець в галузі економіки підприємства.

Бакалаврам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки «добре» з інших дисциплін (в т.ч. дисциплін, що опановані при здобутті освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») та оцінки «відмінно» за результатами державної атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при захисті кваліфікаційної роботи, відраховуються з університету та одержують академічні довідки.

9. Інформаційний ресурс до виконання дипломної роботи

Рекомендований перелік інформаційних сайтів як бази даних для написання дипломної роботи (табл. 6)

Таблиця 6

Перелік інформаційних сайтів для написання дипломної роботи

www.smida.gov.ua	Державна установа «Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України»
www.dnestrstat.gov.ua	Головне управління статистики у Дніпропетровській області
www.dmkd.dp.ua	ПАТ «Дніпровський металургійний комбінат ім.Ф.Є.Дзержинського»
www.aodaz.com.ua	ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод»
www.nzf.com.ua	ПАТ «Нікопольський завод феросплавів»
www.arcelormittal.com.ua	ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг»
www.dsz.dp.ua	ПАТ «Дніпропетровський стрілочний завод»
interpipe.biz	ИНТЕРПАЙП
www.dtm.dp.ua	ВАТ «Дніпроважмаш»
www.evraz.com	ПАТ «Євраз - ДМЗ ім. Петровського»
www.dzmk.com.ua	ПАТ «Дніпропетровський завод металоконструкцій ім. І.В. Бабушкіна»
www.kzgm.com.ua	Криворіжський завод гірничого машинобудування
www.zartem.dp.ua	ВАТ «Днепроважпапірмаш» ім. Артема
www.dizel-kr.com.ua	ПАТ «Дизельний завод»
www.phm.com.ua	Павлоградський завод хімічного машинобудування
www.dvmash.biz	ПАТ «Дніпровагонмаш»
www.vmz.com.ua	ПАТ «Верхньодніпровський машинобудівний завод»
www.kzgo.dp.ua	ПАТ «Криворіжський завод гірничого обладнання»
www.promarmatura.ua	АТ «Промарматура»

Продовження таблиці 6

www.palmash.com	ПАТ «Завод Палмаш»
www.dnepropress.net	ПАТ «НВО Дніпропрес»
www.sitek.com.ua	Компанія «СИТЕК»
www.dtz.dp.ua	ПАТ «Дніпропетровський трубний завод»
www.ksz.dp.ua	ПАТ «Криворіжський суриковий завод»
www.kominmet.com.ua	ПАТ «Комінмет»
www.dnesta.com	ПАТ «Днеста» завод вимірювальних приборів»
www.zhbi.com.ua	ВАТ «НЗЖБИ»
www.rudana.in.ua	Освітньо-науково-виробничий портал «Рудана»
www.mehzavod.com.ua	ПАТ «Хорольський механічний завод»
www.poltavamash.com.ua	ВАТ «Полтавський машинобудівний завод»
www.paaz.com.ua	ПАТ «Полтавський автоагрегатний завод»
www.elmotor.com.ua	ПАТ «Електромотор»
www.ptmz.com.ua	ВАТ «Полтавський турбомеханічний завод»
www.ltava.com.ua	ПАТ «ЗАВОД «ЛТАВА»
www.galmash.com	ПАТ «ГАЛЕЩИНА, МАШЗАВОД»
www.autokraz.com.ua	ПАТ «АвтоКрАЗ»
www.ru.globino.ua	Група компаній «Глобіно»
www.poltavadiamond.com.ua	ПАТ «Полтавський алмазний інструмент»
www.dominic.com.ua	ПАТ «Полтавакондитер»
www.diamond.poltava.ua	ПАТ «КРИСТАЛИСТ»
www.legmash.poltava.ua	ПАТ «Легмаш»
www.chairpart.com.ua	ПАТ «Дослідний завод»
ventilator-pvz.com	ПАТ «Полтавський вентиляторний завод»
www.motorsich.com	АТ «МОТОР СИЧ»
www.kran.zp.ua	ПАТ «Запоріжкран»
www.abrasive.zp.ua	ПАТ «Запоріжабразів»
www.zpr.com.ua	ВАТ «Запоріжський завод «Преобразователь»
www.chervonazirka.com	ПАТ «Червона зірка»
www.dozator.com.ua	ПАТ «Кіровоградський завод дозуючих автоматів»

10. Нормативні посилання

В рекомендаціях використано посилання на такі нормативні документи:

1. Закон України №2984-III «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради. – 2002. – № 20.–134 с.;
2. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 29 березня 2012 р. № 384;

3. Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED – 97: International Standard Classification of Education/UNESCO, Paris);

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 р. № 1719; «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра»;

5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2005.;

6. Національний класифікатор України: "Класифікатор професій" ДК 003:2005. // Видавництво «Соцінформ», – К.: 2005.;

7. Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски. – Краматорськ: Видавництво центру продуктивності;

8. Комплекс нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти. Додаток 1 до наказу Міносвіти України від 31.07.1998 р. №285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. №28-р. // Інформаційний вісник «Вища освіта». – 2003. – № 10. – 82 с.;

9. Змістові частини галузевих стандартів вищої освіти підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста та бакалавра щодо гуманітарної, соціально-економічної та екологічної освіти та освіти з безпеки життєдіяльності людини й охорони праці // Інструктивний лист МОН України від 19.06.2002 р. №1/9-307 / Інформаційний вісник «Вища освіта». – 2003. – № 11. – 55 с.;

10. Перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 р. № 1719;

11. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту), затверджене Постановою КМ України від 1998 р. № 65;

12. ГСВОУ ОКХ 6.030504 – 11. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра. – Д.: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2011р. – 45 с;

13. ГСВОУ ОПП 6.030504 – 11. Освітньо-професійна програма бакалавра. – Д.: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2011. – 139 с.

Додаток А

Орієнтовна тематика дипломних проєктів

1. Економічний потенціал підприємства та його оцінка.
2. Основні фонди підприємства: їх стан та ефективність використання.
3. Ефективне використання та відтворення основних засобів та їх потужностей.
4. Виробнича потужність підприємства та ефективність її використання.
5. Нематеріальні активи та оцінка ефективності їх використання.
6. Амортизаційна політика підприємства в умовах ринкової економіки.
7. Формування та напрями ефективного використання нематеріальних активів підприємства.
8. Оборотний капітал: його стан та ефективність використання.
9. Конкурентоспроможність підприємства та її оцінка.
10. Трудовий потенціал підприємства: його стан та ефективність використання.
11. Інтелектуальний потенціал підприємства: його стан та ефективність використання.
12. Система формування та підготовки кадрів для підприємства.
13. Планування чисельності та складу працівників підприємства.
14. Оцінка плинності та планування потреби в кадрах.
15. Оцінка системи управління персоналом підприємства.
16. Формування та використання фонду оплати праці підприємства (об'єднання).
17. Форми і системи оплати праці на підприємстві, їх вплив на ефективність господарської діяльності.
18. Продуктивність праці персоналу та її вплив на ефективність функціонування підприємства.
19. Формування і використання ресурсного потенціалу підприємства.
20. Формування і використання кадрового потенціалу підприємства.
21. Організація матеріального стимулювання та матеріальної відповідальності на рівні підрозділів підприємств.
22. Стратегія управління матеріальним стимулюванням на підприємстві (об'єднанні).
23. Витрати підприємства: їх склад та динаміка.
24. Обґрунтування і вибір стратегії зниження витрат на підприємстві.
25. Собівартість продукції підприємства та її вплив на результати господарської діяльності.
26. Собівартість продукції підприємства та шляхи її зниження.
27. Вдосконалення системи управління витратами на підприємстві.
28. Ціни на продукцію підприємства: її структура та умови формування.
29. Стратегії ціноутворення в умовах нестабільної ринкової кон'юнктури.
30. Прибуток, рентабельність як результативні показники господарської діяльності підприємства.
31. Стратегії збільшення прибутковості господарської діяльності підприємства.
32. Ефективність господарської діяльності.
33. Економічний механізм функціонування підприємства.

34. Економічна ефективність підприємства та оптимізація складу факторів виробництва.
35. Оцінка виробничої інфраструктури підприємства та напрямки її покращення.
36. Цінова політика підприємства та оптимізація складу факторів виробництва.
37. Обґрунтування обсягу виробництва для беззбиткової діяльності.
38. Товарна політика підприємства в умовах ринкової економіки.
39. Збутова політика підприємства в умовах ринкової економіки.
40. Оптимізація прибутку, витрат і обсягу виробництва.
41. Ефективність окремих систем участі працівників у розподілі прибутку підприємства.
42. Матеріальні ресурси підприємства: їх стан та ефективність використання.
43. Інвестиційна діяльність підприємства в умовах ринкової економіки.
44. Стратегія інвестиційної діяльності підприємства.
45. Розробка інвестиційної політики підприємства (об'єднання).
46. Розробка інвестиційного проекту підприємства в умовах перехідної економіки.
47. Економічне обґрунтування ефективності реалізації інвестиційного проекту.
48. Методи та показники оцінки ефективності інвестиційних проектів.
49. Стратегії інноваційного розвитку.
50. Оцінка стратегії інвестиційної діяльності підприємства.
51. Особливості формування інвестиційного портфеля підприємства.
52. Інноваційна діяльність підприємства в умовах ринкової економіки.
53. Інноваційний потенціал підприємства та його вплив на результати господарської діяльності.
54. Обґрунтування бізнес-проекту впровадження новацій на підприємстві.
55. Економічне обґрунтування ефективності реалізації інвестиційного проекту.
56. Вплив організаційних нововведень на ефективність діяльності підприємства.
57. Планування витрат на підготовку виробництва та освоєння нових виробів.
58. Вплив організаційних нововведень на ефективність діяльності підприємства.
59. Науково-технічний потенціал підприємства: розвиток і ефективне використання.
60. Обґрунтування основних напрямків економічної стратегії підприємства.
61. Методи запобігання ризиків у діяльності сучасного підприємства.
62. Операційна діяльність підприємства в умовах ринкової економіки.
63. Лізингова діяльність підприємства в умовах ринку.
64. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства в умовах ринку.
65. Моніторинг зовнішнього середовища діяльності підприємства.
66. Економічна безпека підприємства та її значення в умовах ринкової економіки.
67. Промислова інфраструктура та її значення для ефективного функціонування підприємства.
68. Стратегія маркетингової діяльності підприємства.
69. Обґрунтування виробничої програми підприємства (об'єднання).
70. Формування виробничої програми підприємства в ринкових умовах.

71. Сучасні напрямки ефективного використання окремих видів виробничих ресурсів.
72. Оцінка системи технічного обслуговування підприємства.
73. Проблеми удосконалення внутрішньо-фірмового планування за умов ринкової системи господарювання.
74. Управління формуванням товарно-матеріальних запасів підприємства (об'єднання).
75. Оцінка якості продукції та її конкурентоспроможність в ринкових умовах.
76. Оцінка якості продукції та її конкурентоспроможності в ринкових умовах.
77. Конкурентна стратегія підприємства в сучасних умовах господарської діяльності в Україні.
78. Формування ефективного мотиваційного механізму діяльності підприємства.
79. Вплив податкової системи на господарську діяльність підприємства.
80. Логістична діяльність та її значення для ефективного функціонування підприємства.
81. Система планування на підприємстві та її вплив на результати діяльності підприємства.
82. Оцінка системи планування діяльності підприємства в сучасних умовах.
83. Диверсифікація виробництва та її значення для підвищення ефективності діяльності підприємства.
84. Причини та наслідки модернізації виробництва в умовах ринкової економіки.
85. Розробка оперативних планів та графіків виробництва.
86. Планування і контроль товарних запасів на підприємстві.
87. Планування і контроль поточних витрат на підприємстві.
88. Планування економічних показників розвитку підприємства.
89. Бізнес-планування підприємницької діяльності.
90. Обґрунтування бізнес-проекту розвитку підприємства.
91. Формування та реалізація стратегічних цілей підприємства в умовах ринкової економіки.
92. Проблеми розробки стратегічного плану підприємства та напрямки їх усунення.
93. Ефективність технічних та організаційних нововведень на підприємстві.
94. Розробка стратегії реструктуризації підприємства.
95. Формування корпоративної стратегії підприємства.
96. Регулювання діяльності суб'єктів малого підприємства.
97. Складові потенціалу підприємства та напрямки їх ефективного використання.
98. Формування потенціалу підприємства в сучасних умовах господарської діяльності.

Додаток Б

Форма № Н-9.02

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи бакалавра

на тему _____

Виконав: студент IV курсу, групи _____
напряму підготовки 6.030504 Економіка
підприємства

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(прізвище та ініціали)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

Дніпропетровськ – 20__ року

Додаток В

Форма № Н-9.01

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства
Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр
Напрямок підготовки – 6.030504 Економіка підприємства**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри
економіки підприємства
В.М. Шаповал**
“ ___ ” _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ**

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) _____

керівник проекту (роботи) _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом Ректора Державного ВНЗ «НГУ» від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк подання студентом проекту (роботи) _____

3. Вихідні дані до проекту (роботи) _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка

Студент _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи) _____

(підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Шаповал Валентина Михайлівна
Мельников Анатолій Миколайович
Герасименко Тетяна Володимирівна
Ащеулова Олександра Миколаївна

Методичні рекомендації
до виконання дипломної роботи бакалавра
з напрямку підготовки 6.030504 Економіка підприємства

Видано в авторській редакції.

Підп. до друку 05.07.2013. Формат 30 x 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,4.
Обл.-вид. арк. 1,4. Тираж 25 пр. Зам. № .

Державний ВНЗ «Національний гірничий університет».
49027, м. Дніпропетровськ, просп. К. Маркса, 19.